

Iz domaće i strane štampe

Prvi jugoslavenski Simpozij o ljepilima (Kemija u industriji br. 3/63. R. P.)

— Kod Saveza kemičara i tehnologa Hrvatske u Zagrebu održan je od 7. do 9. marta o. g. Simpozij o ljepilima.

U okviru Simpozija priređena je izložba uzoraka i primjene ljepila u Domu inženjera i tehničara, Zagreb.

Svrha Simpozija je bila ubrzati proces proizvodnje i unaprediti istraživački rad tako, da se god. 1963. u potpunosti podmire potrebe naše industrije, a ujedno i razmjene iskustva proizvođača i većih potrošača.

Simpozij je svestrano pretresao problematiku proizvodnje i primjene ljepila.

Među ostalim na Simpoziju održali su referate: inž. Ivo Gomboc, Ilirska Bistrica, inž. Deržaj iz Ljubljane »Kazeinsko ljepilo«, a inž. Jože Lenič, Ilirska Bistrica »Albuminsko ljepilo«.

Zaključeno je, da će god. 1965. trebati 30 000 t ljepila, a god. 1970. 50 000 t. Za god. 1963. predviđa se uvesti samo malu količinu specijalnih ljepila.

U 15 industrijskih grana po jedno poduzeće za suvremenu organizaciju i tehnologiju — (Kemija u industriji br. 3/63.) — Ove i narednih 5 godina u 15 industrijskih grana osposobit će se po jedno poduzeće, koje će svojom organizacijom rada i tehnologijom proizvodnje poslužiti ostalim kolektivima iste industrijske grane kao uzor za organizaciju rada i poslovanje.

Ovu će akciju provesti stručnjaci Jugoslavenskog i Republičkog zavoda za produktivnost rada u suradnji s inostranim ekspertima koje je u našu zemlju uputila Organizacija za evropsku ekonomsku suradnju i razvoj (OEECD).

Ova će se akcija finansirati uglavnom sredstvima poduzeća ili kreditima Jugobanke, a manjim dijelom OEECD, koja će finansirati dolazak inostranih stručnjaka i odlazak domaćih stručnjaka na specijalizaciju.

Aparat za određivanje masti i aparat za određivanje bjelančevina u mlijeku — Jedna danska tvrtka za izradu aparata stavila je na tržište aparat za određivanje masti i aparat za određivanje bjelančevina u mlijeku. S novim aparatom određuje se u roku od 30 sekunda postotak masti u mlijeku s tačnošću $\pm 0,05\%$.

Uzorak mlijeka koji se ima ispitati nakon predgrijavanja homogenizira se i poslije odgovarajućeg razrijeđenja fotometrirana. Domet ispitivanja se kreće od 2,5% do 10% masti u mlijeku.

Određivanje bjelančevina osniva se na tzv. amidocrnu adsorpciju. Mjeri se stupanj adsorpcije. Radi s tačnošću od $\pm 0,04\%$. Domet ispitivanja se kreće od 2,5% — 6%.

Svako šesto poljoprivredno gospodarstvo posjeduje uređaj za mehaničku mužnju (No 31) — Prema nedavnoj procjeni bilo je u Švicarskoj 18 000 uređaja za mehaničku mužnju. Međutim po provedenim izvidima Švicarskog seljačkog sekretarijata ima ih više. Podatke o tome koliko ima uređaja za mehaničku mužnju od polovine god. 1960. dale su švicarske tvrtke, koje prodavaju te uređaje. Uzimajući u obzir stanovitu kvotu za zamjenu dotrajalih uređaja krajem god. 1962. oko 23 000 seljačkih gospodarstava imalo je po 1 uređaj za mehaničku mužnju, u odnosu na juni 1960. kada je 12 578 seljačkih gospodarstava imalo po 1 takav uređaj (podaci Saveznog statističkog ureda).

Prema tome svako šesto gospodarstvo, koje drži muznu stoku, ima uređaj za mehaničku mužnju.

Mnogi gospodari u Švicarskoj su mišljenja da će nabavka mehaničkog uređaja za mužnju omogućiti smanjenje kvalificiranih mužača. Međutim to ne stoji, jer uređaj za mehaničku mužnju zahtijeva čovjeka koji ima za taj posao osjećaja i kojemu se može to povjeriti. Mnogo puta nabavlja se uređaj za mehaničku mužnju da se posao olakša.

S jednim agregatom i rezervnim vedrom na sat se izmuže 10 do 12 krava u punoj laktaciji, dok mužač u isto vrijeme izmuže 5 do 8 krava. Što se kod mehaničke mužnje uštedi na vremenu, utroši se čišćenjem uređaja.

Uređaj za mehaničku mužnju za 12 krava s potrebnim instalacijama i nadopunama za olakšanje čišćenja stoji u Švicarskoj nekih 2000 šv. franaka.

Kamati na uloženu glavnicu, amortizacija (10 godina), naknadni gumeni dijelovi, popravci, struja, uzdržavanje, podmazivanje i čišćenje iznose godišnje cca 400 šv. franaka. S nabavkom elektrobojlera povećavaju se troškovi na 450 šv. franaka. Ovi su troškovi ipak podnošljivi. Ako se s tim uređajem nestručno rukuje, ti se troškovi povećavaju.

Kod mehaničke mužnje veća je opasnost od upala vimena nego kod ručne mužnje. Prije upotrebe uređaja za mehaničku mužnju treba vimena svih krava pregledati na mastitis. Iz nužde se to obavlja s pomoću indikator papira, ali to ne može da nadoknadi bakteriološka ispitivanja. Opasno je ako se nepropisno radi s tim uređajem (previsoki vakuum, mužnja na prazno, nedovoljno pripremljeno vime za mužnju, nehigijenski postupak uređaja itd.).

U zemlji kao što je Švicarska, gdje se postavljaju veliki zahtjevi u pogledu kvalitete mlijeka i mlječnih proizvoda, ima izgleda da se mehanička mužnja i dalje proširi, ako se uspije ukloniti sve što ometa proizvodnju kvalitetnog mlijeka. Tome mogu pridonijeti proizvođači, mljekare i prodavači uređaja za mehaničku mužnju. Mljekare treba da povećaju kontrolu nad mlijekom proizvedenim mehaničkom mužnjom. Proizvođač mora uvelike paziti na kvalitet rada i zdravstveno stanje vimena, dok prodavači uređaja treba da stoje svojim servisom na raspolaganje kupcima, jer je najbolja propaganda za tvornicu ako su zadovoljni kupci, preuzimači odnosno prerađivači mlijeka.

(Welt der Milch, No 3/63)

ČLANOVI UDRUŽENJA I PRETPLATNICI LISTA »MLJEKARSTVO«!

Molimo članove, odnosno pretplatnike lista, koji dosad nisu uplatili članarinu, odnosno pretplatu, za god. 1963., da nam odmah doznače na

račun broj: 400-181-608-229!